

Alle weg is recht in zijn eigen ogen

“Wat een wereld hè,” zei vrouwlief tegen haar man. “Overall waar ik kijk zie ik ellende en raar gedrag.” De man keek haar fronsend aan, dacht over haar woorden na en knikte tenslotte instemmend. “Ja vrouw,” sprak hij bedachtzaam. “Het lijkt wel alsof de hele wereld gek geworden is, behalve jij en ik...” Zijn stem haperde en tenslotte voegde hij eraan toe: “... maar als ik heel eerlijk ben... soms heb ik ook mijn twijfels over jou.”

Dat klinkt wellicht grappig, maar schetst tegelijkertijd een realistisch beeld van het zondige, menselijke hart dat zichzelf doorgaans zonder al te veel moeite boven anderen stelt omdat het denkt de enige te zijn die echt doorheeft wat er nu precies gebeurt. Helaas betrap ik mijzelf ook vaak op dat euvel en het is goed om je te realiseren dat zo'n houding in wezen niets anders is dan menselijke arrogantie en hoogmoed die slechts leidt tot verdeeldheid en meer pijn.

Jesus zei niet zonder reden: “Waarom maakt u zich druk over een splinter in het oog van uw broeder, terwijl u niet eens merkt dat in uw eigen oog een balk zit? Hoe kunt u dan zeggen: ‘Kom, ik zal die splinter even uit uw oog halen’? Met die balk in uw eigen oog ziet u immers niets?”

Een woord in Spreuken schijnt er ook licht op: “Mensen leven zoals zij denken dat het goed is, maar de Here kijkt dieper, Hij ziet wat in het hart omgaat.” In de Statenvertaling staat het misschien nog duidelijker: ‘Alle weg des mensen is recht in zijn ogen; maar de Heer weegt de harten.’

Alle weg die wijzelf gaan is in onze eigen ogen de juiste? Ieder oordeel dat wij over een ander vellen of iedere gedachte die we over hem of haar koesteren is volgens ons correct? Uiteindelijk blijkt dat vaak volkomen onjuist, maar het is wel begrijpelijk, want als wij zouden inzien dat wat we denken of doen niet altijd klopt zouden we zeker een ander pad inslaan. Maar helaas zijn wij er snel van overtuigd dat onze eigen manier waarop we iets of iemand beoordelen de enige juiste manier is. En zo slaan we de spijker vaak mis. Wij kunnen tenslotte niet in het hart van een ander kijken en het zou ons leven een stuk gemakkelijker maken als we geen energie hoeven te besteden aan al die menselijke oordelen. Paulus noemt het een gevecht met de natuurlijke mens. Toen wij tot God kwamen begon het nieuwe leven in ons te groeien en werden alle dingen nieuw, maar wij zijn nog steeds een werk in uitvoering en mogen de kracht van de oude, menselijke natuur die nog steeds zijn kop probeert op te steken, niet verwaarlozen. “Als u christen wordt, wordt u van binnen helemaal nieuw. U bent als het ware opnieuw door God geschapen. Er is een heel nieuw leven begonnen.”

Het is dus goed om zo nu en dan even stil te staan bij onze houding ten opzichte van anderen, zowel bij onze medegelovigen als de ongelovigen van wie wij hopen dat ze zich eens zullen aansluiten bij het Koninkrijk van God. Het siert ons om God om nederigheid te vragen en Hem toe te laten onze harde, menselijke harten steeds meer te breken zodat Zijn liefde en vriendelijkheid in alle waarheid uit ons mogen vloeien en werkelijk verfrissing brengen in plaats van verdeeldheid en trots.

Kun je of mag je dan nooit oordelen en moet je iedereen maar gewoon zijn gang laten gaan en toelaten dat er mensen zijn die met grote laarzen door de tuin van je hart banjeren en alles overhoop halen? Natuurlijk niet. Wie kan het beter onder woorden brengen dan Jesus zelf die zei: “Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt een rechtvaardig oordeel.”

Een rechtvaardig oordeel is vaak heel wat anders dan ons menselijke oordeel dat gebaseerd is op gevoel, stemming of de opinies van anderen. Niet makkelijk om te leren, maar meer dan de moeite waard. Jesus is onze grote leermeester die ons er graag bij helpt.

Mattheüs 7:1
Spreuken 21:2
2 Corinthiërs 5:17
Johannes 7:24